

Doplnění otázky 6)

Zkoumání příslušnosti a rozhodování o ní

Otázku své příslušnosti zkoumá soud jako jednu z podmínek řízení – rozhoduje o ní, jen není-li splněna či zpochybněna námitkou účastníka. Věcnou a místní příslušnost zkoumá dle §104a a §105. Platí zde zásada *perpetuatio fori* dle § 11 odst. 1 – pro určení příslušnosti jsou relevantní okolnosti, jaké tu byly v době zahájení řízení (výjimka institutu přenesené působnosti).

Místní příslušnost může soud zkoumat, jen pokud nezačne jednat ve věci samé – než při prvním jednání vyzve účastníky k přednesům o věci, popř. než vydá rozhodnutí, později jen k námitce účastníka při jeho prvním úkonu.

Věcnou příslušnost zkoumá kdykoli za řízení až do rozhodnutí ve věci samé. Tuto otázku pak posuzuje i odvolací a dovolací soud (rozhodnutí se tak zruší, ale nedostatek vp není důvodem žaloby pro zmatečnost).

Dojde-li soud k závěru, že není příslušný, rozhodne o své místní nepřislušnosti a po právní moci postoupí věc příslušnému soudu. Rozhodování soudů o jejich věcné nepřislušnosti (§ 104a) zásadně svěřuje vrchním soudům (neřeší otázku místní příslušnosti) a místo nich NS. Těmito rozhodnutími jsou vázány soudy i účastníci (před rozhodnutím mají právo se vyjádřit).

Zvláštní režim dle § 104b, jde-li o správní soudnictví – soud řízení zastaví či postoupí.

Přikázání (delegace) věci jinému soudu téhož stupně – dochází ke změně místní příslušnosti. Dle § 12 jde o delegaci nutnou, jsou-li všichni soudci příslušného soudu z rozhodování vyloučení a delegaci vhodnou, je-li účelnější a hospodárnější aby rozhodl jiný soud. O delegaci rozhoduje soud, který je oběma soudům společně nadřízen. Účastníci mají právo vyjádřit se k důvodům a soudu.

Místní příslušnost může být určena rozhodnutím NS dle § 11 odst. 3 – chybějí-li podmínky místní příslušnosti. Věcná příslušnost zde musí být zachována.